

Toelichting bij de Subsidieregeling groene daken en gevels Amsterdam 2018

Algemeen

Inleiding

In de Agenda Groen is het doel opgenomen: toevoegen van 50.000 m² extra groen dak. Dit doel is ambitieus. Om de doelstelling te kunnen behalen is samenwerking en ondersteuning nodig. Actieve samenwerking met de eigenaren van de daken: bewoners, ondernemers, scholen, woningbouwcorporaties en VvE's is van groot belang. De stad heeft vaak meer baat bij de aanleg van groene daken dan de individuele eigenaren. Voor hen wegen de kosten in veel gevallen niet op tegen de baten. De gemeente Amsterdam wil dan ook hen die een groen dak of groene gevel willen aanleggen ondersteunen door de kosten van de aanleg van een groen dak of groene gevel in bestaande bouw te subsidiëren.

De regeling van Amsterdam richt zich op oppervlakten vanaf minimaal 30 vierkante meter. Er is een maximaal bedrag per subsidieaanvraag van € 100.000,-. De subsidie bedraagt maximaal 50% van de subsidiabele kosten, met een maximum van € 30,- of € 50,- per vierkante meter groen dak afhankelijk van de wateropslagcapaciteit zoals aangegeven in artikel 4 en 6 en een maximum van € 30,- of € 50,- per vierkante meter groene gevel afhankelijk van de constructie zoals aangegeven in artikel 4 en 6. De regeling is gericht op eigenaren, huurders, bewoners, en of bedrijven die groene daken en gevels aanleggen. Zij allen kunnen een aanvraag indienen / voorbereiden. Het betreft alle soorten gebouwen, kantoren, bedrijfspanden, bijgebouwen, aan- of uitbouw, woonboten, woonwagens en scholen.

Uitvoering

Volledigheidshalve wordt benadrukt dat de subsidieaanvrager / eigenaar te allen tijde zelf verantwoordelijk is en blijft voor de bouwkundige staat van het gebouw en het voldoen aan de bouwregelgeving in het Bouwbesluit en de Bouwverordening, als ook voor het noodzakelijke onderhoud van het groene dak en de groene gevel.

Dragende dakconstructie en vergunningen

De beoordeling of de dragende constructie van een gebouw voldoende draagkracht bezit om het groene dak te dragen en of het dak in de juiste staat verkeert, is a priori de verantwoordelijkheid van de subsidieaanvrager / eigenaar. In het subsidiebedrag is rekening gehouden met de kosten van bouwkundige berekeningen die in bepaalde situaties zijn vereist.

Een aanvrager / eigenaar is zelf verantwoordelijk voor het, hebben van de benodigde vergunningen. Het kan zijn dat voor groene daken of gevels een omgevingsvergunning onderdeel bouwen nodig is (bijvoorbeeld bij schuine daken of wanneer een constructie verzwaaard moet worden), een omgevingsvergunning onderdeel monumenten, of een vergunning in het kader van de Verordening op het Binnenwater.

Ook moet aanvrager / eigenaar rekening houden met eventuele welstandseisen.

Subsidies worden aangevraagd via het digitale subsidiebeheersysteem, waarin voor groene daken en groene gevels een specifiek aanvraagformulier is toegevoegd.

Deze subsidieregeling met toelichting en een populaire samenvatting is te zijner tijd te vinden op de gemeentelijke website.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1f

Een grondgebonden groene gevel hoeft niet in de volle grond te staan, of zelfs maar op het maaiveld. Met een grondgebonden groene gevel zijn bijvoorbeeld klimop of wingerd, die zich vanuit de grond, of een plantenbak, al dan niet met klimbegeleiding tegen de gevel op groeien. Het maximale subsidiabele bedrag hiervoor is lager dan een bij een constructie voor de gevel (of soms onderdeel van de gevel) waarbij planten in de gehele constructie worden geplaatst.

Grondgebonden

Niet grondgebonden, gevelconstructie

Artikel 3 Doel

Gebouwen in de stad met een groen dak of een groene muur stralen minder hitte uit. Groen op een dak of tegen een muur werkt niet alleen verkoelend, maar heeft ook positieve effecten op gebied van waterberging, biodiversiteit, geluidsdruk, isolatie, educatie, recreatie, leefkwaliteit en luchtkwaliteit. Een groen dak met zonnepanelen is ook mogelijk en heeft als voordeel dat de zonnepanelen in combinatie met een groen dak meer rendement opleveren. Tussen 2010 en 2014 is in Amsterdam naar schatting 45.000 m² dak vergroend. Daarmee beschikt Amsterdam op dit moment over circa 150.000 m² groen dak. Dat zijn overwegend daken met een dun groenpakket met sedum of mos. De baten van een dak met een dik groenpakket zijn veel groter, zeker op gebied van waterbergend vermogen. Zo kan een daktuin met een dikke laag van 10-25 cm substraat 60 tot 90% van het regenwater vasthouden. De voorkeur gaat dan ook uit naar groene daken met een dik groenpakket, echter niet alle daken hebben hier voldoende draagkracht voor.

Artikel 4. Activiteiten die voor subsidie in aanmerking komen

Dit artikel geeft aan welke activiteiten voor subsidie in aanmerking komen. Zoals o.a. het minimumoppervlakte, de minimale wateropslagcapaciteit waaraan het groene dak moet voldoen, en dat een groene gevel alleen subsidiabel is als deze vanaf de openbare ruimte ook zichtbaar is. Ook is de regeling alleen gericht op bestaande gebouwen gelegen in Amsterdam waarbij geen onderscheid wordt gemaakt t.a.v. platte- en schuine daken. Voor nieuwbouwprojecten, nog te bouwen gebouwen en gebouwen jonger dan 5 jaar, wordt aangenomen dat een groen dak dan wel een daktuin of verticaal groen wordt meegenomen in het programma van eisen en het ontwerp. In een dergelijk geval zijn de kosten van een groen dak integraal onderdeel van de ontwerp- en nieuwbouwkosten zodat ze niet gesubsidieerd hoeven te worden. Deze redenatie geldt ook voor opbouwen, aanbouwen en bijgebouwen. Ook wanneer deze jonger zijn dan vijf jaar, komen ze niet in aanmerking voor subsidie groen dak of groene gevel.

Met 'aantoonbaar' wordt bedoeld productinformatie / productblad met daarin duidelijk vermeld het aantal l/m² waterbergend vermogen (dus niet in vol.%).

Verschillende dakoppervlakten van verschillende eigenaren mogen worden samengevoegd in één aanvraag, om zo boven het minimale oppervlakte van 30 m² uit te komen. Daarbij is het van belang dat door de aanvragers een penvoerder wordt aangewezen die namens de overige eigenaren een aanvraag doet. De gemeente behandelt het als één aanvraag, waarbij dus ook de subsidie naar één rekeningnummer wordt overgemaakt. Een door de verschillende eigenaren ondertekende toestemming is dan noodzakelijk, waaruit duidelijk blijkt welke eigenaar voor welk adres meedoet.

Artikel 5. Hoogte subsidie

Hier wordt het maximum aan subsidie aangegeven. Maximaal 50% van de subsidiabele kosten, het maximum bedrag per m² en het maximum totaal bedrag per aanvraag. Een subsidieregeling is namelijk altijd slechts een bijdrage in de kosten en dus nooit een 100% bijdrage, voor het overige

deel van de kosten is aanvrager zelf verantwoordelijk. Voor een groene gevel is het maximale bedrag per m2 hoger bij een constructie voor de gevel waar de planten in wortelen, dan bij een grondgebonden groene gevel.

Lid 4. Met dit artikel wordt aangegeven dat alleen subsidiabele kosten meegerekend kunnen worden. Dit zijn kosten die rechtstreeks voor het groene dak of gevel noodzakelijk zijn. Als de aanvrager de omzetbelasting (BTW) kan verrekenen, bijvoorbeeld met de Belastingdienst, beperkt de subsidie zich tot de 'kale' ontwerp- en aanlegkosten.

Kosten die NIET tot subsidiabele kosten horen zijn bijvoorbeeld,

- de aanleg van een dakterras;
- dakramen, verlichting;
- vervanging of onderhoud van reguliere dakbedekking/bestaande dakbedekking;
- projectmanagement;
- meerwerk;
- constructieberekening uitgevoerd door een ander dan een ter zake deskundige
- kosten die reeds door een andere subsidie zijn gedekt.

Artikel 6. Subsidieplafond

Bij de regeling hoort een fonds van maximaal € 950.000,- tot en met december 2018 voor groene daken en gevels. Voor groene daken is vanaf het tweede kwartaal 2018 € 258.333 per kwartaal beschikbaar en voor groene gevels is ~~-Daarnaast is voor 2017 en 2018 jaarlijks € 50.000,- beschikbaar in 2018. Voor het eerste kwartaal 2018 is € 125.000 beschikbaar voor groene daken conform de dan vigerende regeling, beschikbaar voor groene gevels. Voor 2017 betekent dat dat € 50.000,- beschikbaar is voor het volledige kalenderjaar, waarbij het eerste kwartaal dus nog onder de oude regeling wordt beschikt.~~

Artikel 7. Verdeelsleutel subsidieplafond

Groene daken:

Aanvragen voor groene daken worden op een kwartaal prioriteitenlijst geplaatst. Wanneer in een kwartaal meer wordt aangevraagd dan beschikbaar is, komen de hoogst scorende aanvragen als eerste in aanmerking voor subsidie totdat het kwartaal budget is uitgegeven. Overige aanvragen worden geweigerd wegens bereiken van het subsidieplafond. Wanneer nog niet is gestart met het aanleggen van het dak, kunnen deze aanvragen wederom door de aanvrager worden ingediend voor het volgende kwartaal.

Hoe zichtbaarder het dak, hoe waardevoller. Een aanvraag voor een dak waar potentieel veel mensen op uitkijken krijgt een hogere waardering op dit criterium t.o.v. een aanvraag voor een groen dak waar potentieel weinig mensen op uitkijken. De aantrekkelijkheid van de planten voor insecten en het aantal plantensoorten zijn indicatoren waarmee de bijdrage van het groene dak / groene gevel t.a.v. biodiversiteit bepaald kan worden. Een openbaar toegankelijk groen dak wordt hoger gewaardeerd dan een ontoegankelijk groen dak. Een dak met meer waterberging per m2 doet meer voor heftige regenbuien, en wordt hoger gewaardeerd dan een dak met minder waterberging. Op basis van de 3DI kaart wordt Amsterdam in urgentie zones ingedeeld, afhankelijk van de locatie van het gebouw volgt een lage dan wel hoge score.

In dit artikel wordt duidelijk gemaakt hoe de beoordeling van de verschillende aanvragen plaatsvindt. Zo wordt er gebruik gemaakt van een kwartaal prioriteitenlijst waar de in eerste instantie goedgekeurde aanvragen in opgenomen worden. Vervolgens worden deze aanvragen gescoord op basis van een vijftal criteria. Voor elk criterium kan een aantal punten worden gescoord. Daarnaast heeft elk criterium een bepaalde wegingsfactor waarmee de betreffende punten worden vermenigvuldigd. Al deze punten worden opgeteld wat leidt tot een totaalscore per aanvraag. Hoe hoger de totale score hoe hoger op de prioriteitenlijst.

Voorbeeld:

Aanvraag X:

Criterium a: 0 punt x 1 (wegingsfactor) = 0

Criterium b: 1 punt x 2 (wegingsfactor) = 2

Criterium c: 2 punt x 3 (wegingsfactor) = 6

Criterium d: 3 punt x 4 (wegingsfactor) = 12

Criterium e: 4 punt x 5 (wegingsfactor) = 20

Aanvraag X totaal = 40 punten

Aanvraag Y:

Criterium a: 0 punt x 1 (wegingsfactor) = 0

Criterium b: 0 punt x 2 (wegingsfactor) = 0

Criterium c: 2 punt x 3 (wegingsfactor) = 6

Criterium d: 3 punt x 4 (wegingsfactor) = 12

Criterium e: 5 punt x 5 (wegingsfactor) = 25

Aanvraag Y totaal = 43 punten

Conclusie: aanvraag Y komt hoger op de lijst dan aanvraag X en daarmee ook eerder in aanmerking voor subsidie.

Groene gevels

Aanvragen voor groene muren worden behandeld via volgorde van binnenkomst.

Artikel 8. De aanvrager

De regeling is gericht op eigenaren van gebouwen, kantoren, bedrijfspanden, woonwagens, woonboten, sportgebouwen, werven en scholen. Daaronder vallen ook: bedrijven, Verenigingen van Eigenaren, sociale verhuurders (Woningcorporaties).

Ook huurders, bewoners die uitkijken op te vergroenen daken en gevels en bedrijven die groene daken of gevels aanleggen kunnen een aanvraag voorbereiden / indienen, echter alleen met akkoord van de eigenaar, via ondertekening van het toestemmingsformulier bij het aanvraagformulier. Er is altijd en uitsluitend sprake van een subsidierelatie tussen de gemeente en de aanvrager. De gemeente treedt in geen geval op als intermediair tussen betrokken partijen.

Voorheen waren scholen voor primair onderwijs in principe uitgesloten van het aanvragen van subsidie onder deze regeling. Door een wetwijziging die in werking is getreden per 2015 geldt deze uitsluiting niet meer, dus schoolbesturen voor primair onderwijs kunnen voortaan ook subsidie aanvragen. Alleen voor gymlokalen geldt echter dat aanpassing en buitenonderhoud in de wet niet aan de schoolbesturen is toevertrouwd. In beginsel geldt voor die gymlokalen de 'Verordening voorzieningen onderwijshuisvesting'. Wanneer uitkomst van een en ander zou zijn dat slechts een deel van een dak c.q. gevel onder de onderhavige regeling vergoend kan worden en een deel niet, zal bekeken worden of dit aanleiding kan zijn om onderhavige regeling bij wijze van uitzondering toch toe te passen.

Artikel 9. Bij de subsidieaanvraag verplicht in te dienen gegevens

Om te kunnen bepalen of een aanvraag aan het gestelde doel voldoet is het nodig dat verschillende documenten / overzichten overlegd worden. Alleen op basis van deze complete documenten kan worden bepaald of aan het vereiste is voldaan en in hoeverre de doelen bereikt worden. Conform ASA 2013 worden aanvragen t/m € 5.000,- direct vastgesteld. Echter, ook deze activiteiten maken deel uit van de prioriteitenlijst.

Voor aanvragen beneden de € 5.000,-, die op grond van de ASA worden vastgesteld zonder voorafgaande verlening, is het van belang dat de begrote kosten realistisch zijn. Dat voorkomt moeizame controles en terugvorderingen als de aanleg van de groene daken of gevels aanzienlijk goedkoper uitvallen. Daarom dient bij deze aanvragen de offerte reeds ondertekend te zijn.

Artikel 10. Looptijd regeling

De looptijd van de regeling wordt hier benoemd.

Artikel 11. Beslistermijn

Gezien de systematiek van de regeling dat aanvragen voor groene daken per kwartaal worden gerangschikt op een prioriteitenlijst, in tegenstelling tot 'wie het eerst komt, eerst maalt' is het noodzakelijk om de beslistermijn op de aanvraag daarmee gelijk te stellen.

Artikel 12. Weigeringsgronden

Aan subsidie voor groene daken en gevels zijn een aantal eisen verbonden. Als aan deze eisen niet kan worden voldaan wordt er geen subsidie verstrekt en wordt de aanvraag geweigerd.

Groene daken of gevels mogen nog niet zijn aangelegd voordat een aanvraag om subsidie is ingediend. Wanneer een groen dak is aangelegd voordat vervolgens de beslissing op de aanvraag is ontvangen, en de subsidie wordt geweigerd wegens bereiken van het subsidieplafond, kan een aanvraag niet meer opnieuw worden ingediend. Dit is een risico voor de aanvrager.

Het verkrijgen van de juiste vergunningen is een verantwoordelijkheid van de aanvrager. Mocht het bekend zijn dat benodigde vergunningen niet kunnen of zullen worden verkregen, is dit een weigeringsgrond.

Artikel 13. Aanvullende verplichtingen

Naast de inhoudelijke verplichtingen (artikel 9) zijn er ook procedurele verplichtingen, deze worden hier benoemd.

Er is een verplichting opgenomen dat de gesubsidieerde activiteiten ook volledig moeten worden uitgevoerd. Daarmee wordt buiten twijfel gesteld dat de subsidievaststelling op grond van artikel 4:57, eerste lid onder c. van de Awb kan worden ingetrokken of worden gewijzigd in het nadeel van de ontvanger als de activiteit niet (volledig) wordt uitgevoerd. De subsidie kan vervolgens op grond van artikel 4:57 van de Awb worden teruggevorderd. Dat is vooral van belang voor subsidies onder de € 5.000,-, die immers worden vastgesteld zonder voorafgaande verlening.

Artikel 14 Verantwoording

Om de subsidie vast te kunnen stellen zijn specifieke documenten noodzakelijk, welke dit zijn worden hier benoemd.

Artikel 15. Overgangsbepaling

De aanvragen die binnen komen vóórdat deze nieuwe regeling in april 2018 van start gaat, worden behandeld conform de regeling die toen nog van kracht was.

Artikel 16. Slotbepalingen

Ingangsdatum, looptijd en citeertitel worden hier behandeld.